

Nadere informatie budgetten WWB I-deel en systematiek MAU

Budgetten WWB I-deel Woerden

Op dit moment is de definitieve financiële situatie van het WWB I-deel 2013-2015 nog niet bekend. De berekeningswijze MAU van het ministerie is complex en wordt achteraf per jaar uitbetaald. Op grond daarvan is een prognose van hetgeen een MAU aanvraag over 2013-2015 op zou kunnen leveren nog niet mogelijk.

Om een idee te geven over welke budgetten en tekorten het hierbij gaat zijn deze in onderstaand overzicht over de jaren 2009 t/m 2012 opgenomen. Het tekort over 2012 nog niet definitief omdat dit het lopende jaar betreft.

bron	Budgetten	inclusief BBZ en BBB levens- onderhoud
	2009	Woerden
SZW	definitief budget Gebundelde uitkering 2009	4.155.630,00
Sisa	uitgaven vlgS ingediende SiSa over 2009	4.340.063,00
	rijksbijdrage -/- uitgaven	-184.433,00
	% meer uitgegeven	4,44%
	2010	Woerden
SZW	definitief budget Gebundelde uitkering 2010	4.234.032,00
Sisa	uitgaven vlgS ingediende SiSa over 2010	5.088.372,00
	rijksbijdrage -/- uitgaven	-854.340,00
	% meer uitgegeven	20,18%
	2011	Woerden
SZW	definitief budget Gebundelde uitkering 2011	4.410.930,00
Sisa	uitgaven vlgS ingediende SiSa over 2011	5.709.372,00
	rijksbijdrage -/- uitgaven	-1.298.442,00
	% meer uitgegeven	29,44%
	2012	Woerden
SZW	Voorlopig +nader budget Gebundelde uitkering 2012	5.581.115,00
marap		
2e kwart	geschatte uitgaven tbv in te dienen SiSa over 2012	6.150.000,00
	rijksbijdrage -/- uitgaven	- 568.885,00
	% meer uitgegeven	9,25%

IAU aanvragen 2009 t/m 2011

- In 2009 is geen IAU aanvraag ingediend omdat er sprake was van een tekort van minder dan 10%.
- Over het jaar 2010 heeft de gemeente Woerden een IAU aangevraagd. Deze werd gehonoreerd en leverde een aanvulling op van **€ 434.673,-**
- Over het jaar 2011 is een IAU aanvraag ingediend van **€ 784.016,-** We wachten nog op uitsluitel van de Toetsingscommissie WWB.

MAU aanvraag

Het aanvragen van een MAU is een complexe en tijdrovende zaak. Er dient een uitgebreide analyse te worden gemaakt van de oorzaken van de tekorten in de afgelopen drie jaar. Hierbij dienen historische aspecten van de lokale situatie te worden meegenomen.

Samengevat dient ten behoeve van de MAU te worden aangeleverd:

1. Een analyserapport dat:
 - De oorzaken van het tekort van de afgelopen 3 jaar kan verklaren
 - Aannemelijk maakt dat het meerjarig tekort geheel of gedeeltelijk gevolg is van een verdeelstoornis.
2. Een beschrijving van de genomen maatregelen om dit tekort terug te dringen de afgelopen 3 jaar.
3. Een aannemelijke prognose van de te verwachten tekorten de komende 3 jaar
4. Een gedetailleerd integraal gemeentelijk verbeterplan voor ten minste 3 jaar inclusief (aanpalend) beleid, uitvoering, regie en borging door de gemeente.

Toelichting

Het college dient aannemelijk te maken dat het meerjarig tekort op het budget geheel of gedeeltelijk het gevolg is van een verdeelstoornis. Om deze reden dient een MAU aanvraag vergezeld te gaan van een rapport dat een analyse bevat van de mogelijke oorza(a)k(en) van het meerjarig tekort. Ook dient aangegeven te worden welke maatregelen in de afgelopen drie jaren zijn genomen ter verbetering van de effecten op het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan.

Daarnaast dient inzichtelijk te worden gemaakt dat/waarom er ook de komende drie jaar een tekort is te verwachten. Voorts dient een meerjarig en integraal verbeterplan op te worden gesteld waarin de gemeente sterk sturend optreedt qua beleid en uitvoering. Hierin moet worden beschreven welke maatregelen in de komende drie jaren nog genomen worden, teneinde het tekort (verder) terug te dringen. Het zonder nadere onderbouwing concluderen dat het tekort moet worden toegerekend aan de werking van het verdeelmodel en dat er om die reden geen overzicht van nog te nemen maatregelen is opgesteld is in dit verband onvoldoende. Dit is ook het geval indien het college beargumenteerd concludeert dat het meerjarig tekort alleen door een verdeelstoornis wordt veroorzaakt.

De mate waarin vertrouwen wordt gesteld in een succesvolle uitvoering van het gemeentelijk verbeterplan is mede afhankelijk van de wijze waarop de gemeente de uitvoering van de WWB c.a. aan- en bijstuurt, of laat aan- en bijsturen indien de gemeente de uitvoering van de WWB c.a. heeft overgedragen aan een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Om die reden voegt het college bij het verzoek om aan MAU-uitkering te allen tijde een beschrijving bij van die aansturing. Daarbij zal in ieder geval duidelijk moeten worden hoe het college zijn prestaties monitort en, op basis van de uitkomsten daarvan, tot eventuele extra maatregelen besluit. Daarnaast kan het college in zijn beschrijving ook ingaan op maatregelen in de financiële en formatieve sfeer, maatregelen met betrekking tot (risico)managementinformatie etc

Om een gerechtvaardigd vertrouwen te kunnen stellen in een succesvolle verbetering van de effecten van beleid en uitvoering door de gemeente, beschrijft het college op welke wijze zij in de komende jaren sturing geeft aan de uitvoering. Daarbij zal duidelijk moeten worden hoe de prestaties worden gemonitort en hoe is gewaarborgd dat het beleid in voorkomende gevallen zal worden bijgestuurd. Deze beschrijving is ook vereist indien het college concludeert dat het meerjarig tekort (mogelijk) door alleen een verdeelstoornis wordt veroorzaakt.

Verantwoordingsinformatie MAU en het verbeterplan

Tenzij geoordeeld wordt dat het gemeentelijk tekort geheel of nagenoeg geheel verklaarbaar is vanuit een verdeelstoornis, dient de gemeente de effecten van haar beleid en uitvoering te verbeteren. Deze verbetering dient erop gericht te zijn het deel van het tekort binnen een periode van drie jaar geheel weg te werken. Indien het gemeentelijk verbeterplan ontbreekt of het ingediende verbeterplan niet toereikend is, stelt de Toetsingscommissie WWB de gemeente in staat om binnen een redelijke termijn een verbeterplan op te stellen of aan te vullen.

Het gemeentelijk verbeterplan wordt beoordeeld op de volgende aspecten:

1. sluiten de door de gemeente beargumenteerde effecten van beleid en uitvoering aan bij dat deel van het gemeentelijk tekort dat niet wordt veroorzaakt door een verdeelstoornis;
2. is het gemeentelijk verbeterplan overtuigend onderbouwd, gelet op:
 - o de aard van de voorgenomen verbeteringen gerelateerd aan het budget;

- recente bevindingen van anderen, blijkend uit bijvoorbeeld: rapporten van de gemeentelijke Rekenkamer(funcitie), de commissie van de rekeningen van de gemeenteraad, de Visitatiecommissie van Divosa, Benchmarks van ingehuurde externe bureaus; ook de Bijstandswijzer en de Participatiewijzer van Divosa kunnen nuttige informatie opleveren;
- of de aangereikte verbeteringen in de uitvoering ingebed worden in een breder gemeentelijke beleid, waarbij in aanpalende gemeentelijke beleidsterreinen zichtbaar moet zijn dat het verbeterplan prioriteit heeft; dit moet een speerpunt zijn in het collegebeleid. Er wordt onder meer beoordeeld wat de gemeente zelf heeft gedaan om de lokale werkgelegenheid te bevorderen;
- de beschrijving van het college omtrent de wijze waarop het in de komende jaren zal sturen op de effecten van beleid en uitvoering.

Bij de beoordeling gaat het erom of de verbeteringen in voldoende mate verband houden met aspecten die van belang zijn voor de uitgaven en ontvangsten op titel van het I-budget. Het gaat hierbij met name om:

- effecten van beleid en uitvoering ter beperking van de instroom (poortwachterfunctie, samenwerking in de keten);
- effecten van beleid en uitvoering ter bevordering van de uitstroom (de re-integratieverordening, samenwerking in de keten en het ontheffingenbeleid);
- het beleid dat is neergelegd in de afstemmingsverordening;
- fraudebeleid van de gemeente en de wijze waarop dat beleid in de uitvoering wordt vormgegeven (fraude-alertheid, controle, opsporing en afdoening);
- de mate waarin de gemeente gebruik maakt van de mogelijkheden tot terugvordering van ten onrechte verstrekte uitkeringen;
- de inspanningen van de gemeente om terugvorderingen daadwerkelijk te innen;
- de mate waarin de gemeente gebruik maakt van de mogelijkheden tot verhaal van uitkeringen;
- de inspanningen van de gemeente om daadwerkelijk verhaal van uitkeringen te realiseren;
- het beleid dat is neergelegd in de toeslagenverordening.

Mogelijke uitkomsten beoordeling MAU aanvraag

Het uitgevoerde onderzoek leidt voor de mogelijke oorzaak van het meerjarig tekort tot een van de volgende conclusies:

- aangenomen kan worden dat het meerjarige tekort (nagenoeg) volledig het gevolg is van (exact geduide) verdeelstoornissen;
- aangenomen kan worden dat het meerjarige tekort het gevolg is van een combinatie van verdeelstoornissen en gemeentelijke uitvoering;
- aangenomen kan worden dat de uitvoering de belangrijkste veroorzaker is van het meerjarige tekort.

In de situaties waarin aangenomen kan worden dat beleid en uitvoering van de gemeente mede debet zijn aan het tekort, kan de MAU-uitkering alleen worden verstrekt indien de gemeente bereid is de effecten van haar beleid en uitvoering zodanig te verbeteren dat het deel van het tekort dat niet verklaarbaar is vanuit een verdeelstoornis, binnen een periode van drie jaar geheel wordt weggewerkt. Indien IWI van oordeel is dat de effecten van het beleid en de uitvoering van de gemeente verbetering behoeven, bespreekt zij dit met het college.

Indien het oordeel is (mede gelet op de uitkomst van oriënterend onderzoek met betrekking tot de uitwerking van het model) dat de financiële effecten van de door de gemeente getroffen maatregelen en/of voorgenomen maatregelen niet toereikend zijn, wordt het college verzocht om die maatregelen binnen een te stellen redelijke termijn aan te vullen en/of nader te concretiseren en het totaalpakket door de gemeenteraad te laten accorderen.

Het door het college op te stellen verbeterrapport bevat de concrete en meetbare verbeteracties die de gemeente gaat uitvoeren, de termijn waarbinnen die verbeteringen gerealiseerd zullen zijn, de financiële effecten die daarvan naar verwachting uitgaan alsmede de frequentie en wijze waarop de gemeente inzicht

verschafft over de voortgang van de uitvoering van haar verbeterrapport. Indien de gemeente niet bereid is haar beleid en uitvoeringsresultaten te verbeteren, dan leidt dat tot een afwijzing van het verzoek.

Berekening en uitbetaling van de MAU uitkering

Feitelijk tekort

Voor de berekening van de hoogte van de MAU-uitkering wordt uitgegaan van het feitelijk tekort van de gemeente. Dit tekort wordt jaarlijks achteraf vastgesteld aan de hand van de sisa-verantwoording. De hoogte van de MAU-uitkering over een jaar is gelijk aan het feitelijke, actuele tekort in dat jaar, verminderd met het totaal van de gemeente opgelegde eigen bijdrage (2,5%, 5% of 7,5%) én het vastgestelde effect van de bandbreedte. De hoogte van de MAU-uitkering wordt derhalve jaarlijks achteraf berekend.

Eigen bijdrage gemeente

Het vastgestelde feitelijk tekort wordt verminderd met een gedifferentieerde eigen bijdrage. De gemeentelijke eigen bijdrage is deels afhankelijk van de mate waarin het tekort van een gemeente veroorzaakt wordt door verdeelstoornissen dan wel het beleid en de uitvoering van de gemeente, en wordt deels bepaald in de Regeling WWB. De eigen bijdrage wordt berekend over het aan de gemeente toegekende budget over het betreffende jaar.

Eerste deel eigen bijdrage

De Toetsingscommissie WWB stelt een deel van de eigen bijdrage als volgt vast:

- 2,5%, indien aangenomen kan worden dat het meerjarige tekort (nagenoeg) volledig het gevolg is van (exact geduide) verdeelstoornissen;
- van het toegekende jaarbudget 5%, indien aangenomen kan worden dat het meerjarige tekort het gevolg is van een combinatie van verdeelstoornissen en gemeentelijke uitvoering;
- 7,5% aangenomen kan worden dat de uitvoering de belangrijkste veroorzaker is van het meerjarige tekort.

Tweede deel eigen bijdrage

Het door de Toetsingscommissie WWB vastgestelde percentage wordt verhoogd met het in de Regeling WWB vastgelegde percentage in verband met het bandbreedte-effect. Deze berekeningswijze kan ertoe leiden dat over een jaar geen uitkering wordt uitgekeerd omdat het feitelijk tekort niet boven de vastgestelde eigen bijdrage komt. Dit kan over 2013 bijvoorbeeld aan de orde zijn indien het feitelijk tekort van een gemeente op 3,5% wordt vastgesteld en de door de minister van SZW afgegeven fase-1 beschikking gebaseerd is op de conclusie dat het meerjarige tekort het gevolg is van een combinatie van verdeelstoornissen en gemeentelijk beleid en uitvoering.

Maximering eigen bijdrage

Het door de Toetsingscommissie WWB vastgestelde percentage en het in de Regeling WWB vastgelegde percentage, kunnen tezamen niet meer bedragen dan 10% van het toegekende jaarbudget voor de gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 van de WWB.

Duur van de uitkering

De MAU-uitkering wordt toegekend voor drie jaar. Indien na afloop van deze termijn nog een toekomstig tekort resteert, kan de gemeente een nieuw verzoek tot een MAU-uitkering indienen.